

השקד / סתיו הגר

**השקד- זהו עץ שבוודאי כולנו מכירים ואת פירותיו לאכול כולנו אוהבים.
אך מיהו, מהיכן מגיע שמו ומדוע העם בשנה אנו מכנים את השקד בשם
החיבה- "שקדיה"?**

השקד הינו עץ השייך למשפחת הוורדיים(כמובן שהשם מעיד על צבע פרחיו- ורוד). עץ קטן, שקומתו אינה עולה בדרך כלל על ארבעה מטרים. אך לעומת זאת יש לו שורשים עמוקים, ולפיכך הוא יכול לגדול היטב גם באזורים שהגשמים מעטים בהם. פרחי השקד מפרישים צוף והאבקתו מתבצעת בעיקר על ידי דבורים. אם תסתכלו על השקד בוודאי תראו המוני פרחים עליו, אך האם מכל הפרחים יוצא פרי שאפשר לאכול פירותיו? התשובה תפתיע אתכם אך לא כל פרחי השקד מוציאים פרי. הסיבה לכך היא שהשקד מפזר סיכונים. כלומר, השקד מפיץ הרבה פרחים כדי שהסיכוי שמספר מסוים של פרחים יואבקו על ידי מאביקים יהיה גדול יותר מאשר אם השקד יוצא מעט פרחים ויסתמך על כך שכל פרחיו יואבקו.

עץ השקד פורח

מהו הפרי שאותו אנו כה אוהבים לאכול? הפרי שאותו אנו אוכלים נראה כגלעין שעיר. החלק הנאכל העיקרי הוא הזרע, אך לעתים אוכלים את הפרי הצעיר בשלמותו. ומתי? לפני התקשות הגלעין.

הידעת? גרעין השקד עשיר מאוד בחומרי מזון, בייחוד בשומנים ונודע לו ערך תזונתי רב. השקד משמש גם כחומר רפואי: השקדים סותרים את חומצות הקיבה, משמשים תרופה נגד שיעול, משחררים ליחה, מדבאים כאב ראש, דיכאון ועוד.

בנוסף, את השקד אפשר לאכול בצורות שונות- קמח, שמן, חלב, חמאה, או אפילו בצורת קרם! אז כיצד מכינים זאת? חמאה, ביצים ואבקת סוכר- זה כל מה שצריך בכדי להכין את הקרם העסיסי והכל כך טעים הזה! הקרם יתאים למילוי כל מאפה שמרים או מאפה בצק עלים.

זרעי השקד

ומהיכן מגיע שמו של עץ השקד?

הרי השקד לא סתם נקרא כך.. משמעות רבה עומדת מאחורי שמו. יש האומרים, שעץ השקד נקרא כך משום שהוא עץ שקדן, הוא העץ הראשון שפורח בסוף החורף!!
בספר תהילים מוזכר השקד פעמיים במשמעויות שונות, שגם מרמזות על שמו: "אם-ה' לא-ישקד-עיר-שן-שן" (תהילים קכ"ז א) - במשמעות של שמירה. "שקדתי וְאֶהְיֶה--כְּצִפּוֹר, בְּיַדְדִּי עַל-גָּג (תהילים קב ח) - במשמעות של ערות, השקד מתעורר ראשון ופורח לאחר החורף.

אם כן, מדוע את עץ השקד רובנו נוהגים לכנות "שקדיה"?

קרוב לוודאי שהשם שקדיה השתרש בפינו בעקבות השיר "השקדיה פורחת" (למי ששכח השיר בקישור למטה), שהפך לסמל של ראשית הפריחה בארץ ישראל, כמו שהזכרנו כי השקד הוא העץ הראשון שפורח לאחר החורף. וכיוון שהשקד פורח בסמוך לט"ו בשבט, הפך עץ השקד מאז תחילת ההתיישבות היהודית המחודשת בארץ ישראל לסמלו של החג - ביאה לכך שפורח ראשון.

השקדיה פורחת

מילים: ישראל דושמן

ט"ו בשבט הגיע

חג לאילנות .

השקדיה פורחת

ושמש פז זורחת ,

צפורים מראש כל גג

מבשרות את בוא החג .

הארץ משוועת

הגיעה עת לטעת ,

כל אחד יקח לו עץ

באתים נצא חוצץ .

ט"ו בשבט הגיע...

ט"ו בשבט הגיע

חג לאילנות .

(קישור לשיר מיוטיוב: <https://www.youtube.com/watch?v=ifPCt2Sw6gA>)

אנן לאו לשביליך ותהנו מהפריחה! חג שמח ☺